

Mestna občina
Ljubljana

Volilna komisija

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana
t: 01 306 45 08
glavna.pisarna@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 041-12/2026-4

Datum: 2. 7. 2026

Volilna komisija Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: VK MOL) je na podlagi 47. b člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 11/14 – popr., 14/15 – ZUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE, 62/24 – odl. US, 102/24 – ZLV-K, 83/25 – ZOUL in 10/26) ter 3. in 39. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – UPB, 6/18 – odl. US, 52/20 in 30/24) na 24. seji, dne 2. 7. 2026, sprejela

NAVODILO

**za delo volilnih odborov na naknadnem referendumu o Odloku o spremembah in dopolnitvah
Odloka o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana, ki bo
12. julija 2026**

Za zagotovitev zakonitosti izvedbe naknadnega referenduma o Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana, ki bo v nedeljo, 12. julija 2026, ter enotne uporabe določb Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (v nadaljevanju: ZRLI) in ob smiselni uporabi Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB, 54/07 – odl. US, 23/17, 29/21 in 12/24; v nadaljevanju: ZVDZ) VK MOL daje volilnim odborom naslednja **strokovna navodila, usmeritve in priporočila**:

I.

1. Na podlagi razpisa naknadnega referenduma o Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju prometa v Mestni občini Ljubljana bo v nedeljo, 12. julija 2026, od 7. do 19. ure na območju Mestne občine Ljubljana potekalo glasovanje na rednih voliščih.
2. Predčasno glasovanje bo potekalo v torek, 7. 7., v sredo, 8. 7., in v četrtek, 9. 7. 2026, od 7. do 19. ure na posebnih voliščih, določenih za predčasno glasovanje.
3. Glasovanje na voliščih vodijo volilni odbori in po končanem glasovanju ugotovijo izid glasovanja na volišču.
4. Glede organizacije in dela na voliščih, glasovanja in ugotavljanja izida glasovanja se smiselno uporabljajo določbe ZVDZ (63. do 86. člen), če ni z ZRLI določeno drugače (43. do 50. člen).

II.

1. SESTAVA VOLILNEGA ODBORA IN SKLEPČNOST

1.1 Volilni odbor sestavljajo predsednik in parno število članov ter njihovi namestniki. Odločbo o imenovanju volilnega odbora izda VK MOL in ga vroči predsedniku ter vsem članom in njihovim namestnikom.

1.1.1 Član volilnega odbora mora biti polnoleten državljan s stalnim prebivališčem na območju Mestne občine Ljubljana.

1.1.2 Član volilnega odbora ne more biti oseba, ki je predstavnik predlagatelja referendum, njegov zaupnik ali zaupnik organizatorja referendumske kampanje.

1.2 Pri delu volilnega odbora morajo biti ves čas navzoči predsednik volilnega odbora ali njegov namestnik ter člani ali njihovi namestniki. Volilni odbor je sklepčen, če so navzoči vsi člani oziroma njihovi namestniki. Če take sklepčnosti ni mogoče zagotoviti, je volilni odbor sklepčen, če so namesto odsotnih članov navzoči katerikoli namestniki. Predsednika lahko nadomešča samo njegov namestnik (27. člen ZVDZ).

1.3 Volilni odbor odloča z večino glasov vseh članov. Če zaradi enakega števila glasov za in proti ne pride do odločitve, odloči glas predsednika volilnega odbora. Če volilni odbor pravočasno ne sprejme odločitve, ki je nujno potrebna za izvedbo volitev, odloči predsednik volilnega odbora (28. člen ZVDZ).

1.4 Delo v volilnem odboru je častna funkcija. Člani volilnega odbora jo morajo opravljati vestno in odgovorno. Delovati morajo na podlagi zakona, drugih predpisov in navodil volilne komisije, neodvisno od kakršnihkoli drugih navodil.

2. ZAUPNIKI

2.1 Pri delu volilnega odbora je lahko navzoč zaupnik predlagatelja referendum oziroma organizatorja referendumske kampanje. Zaupnik lahko spremlja delo volilnega odbora v vseh fazah, od priprave volišča do konca dela volilnega odbora. Na nepravilnosti opozori predsednika volilnega odbora ali drugega člana volilnega odbora, če predsednik ni navzoč, ne sme pa se kakorkoli vmešavati v delo volilnega odbora in dajati pojasnil ali navodil volivcem ipd. (77. člen ZVDZ).

2.2 Če se zaupnik z odločitvijo predsednika ne strinja, lahko zahteva, da se njegovo opozorilo in odločitev predsednika vpišeta v zapisnik. Če zaupnik moti potek glasovanja ali red na volišču, ga volilni odbor lahko odstrani z volišča, kar se vpiše v zapisnik, z natančno navedbo okoliščin. Če je treba, se zaradi tega lahko prekine glasovanje.

2.3 Člani volilnih organov ne morejo biti zaupniki.

2.4 VK MOL vsakemu zaupniku izda **potrdilo** s podatki: ime in priimek, čigav zaupnik je in na katerem volišču.

2.5 Zaupnik se na volišču izkaže z osebnim dokumentom in potrdilom.

2.6 Predlagatelj referendum oziroma organizator referendumske kampanje ima lahko največ po enega zaupnika na volišču.

2.7 Na zahtevo vsakega zaupnika se vpišejo v zapisnik posamezne okoliščine, pomembne za potek glasovanja, njegovo posebno mnenje ali pripombe k zapisniku (drugi odstavek 80. člena ZVDZ).

3. POLOŽAJ ČLANA VK MOL

3.1 Član volilne komisije ima pravico biti navzoč pri delu volilnega odbora, spremljati in nadzorovati njihovo delo ter jih opozarjati na morebitne nepravilnosti.

4. BREZ OBELEŽIJ NA VOLIŠČU

4.1 Na volišču ne sme nihče nositi znakov ali simbolov političnih strank oziroma organizatorjev referendumske kampanje, kot tudi ne priponk, nalepk ipd. z vsebino, povezano z odločanjem na naknadnem referendumu. Na opozorilo predsednika volilnega odbora morajo morebitne znake ali simbole strank oziroma druge znake iz prejšnjega stavka takoj odstraniti.

4.2 Če se na zgradbi ali na prostoru pred zgradbo, v kateri je volišče, nahajajo predmeti (na primer plakati), ki so bili uporabljeni za namene referendumske kampanje, jih mora volilni odbor odstraniti.

- 4.3 Če volilni odbor sam ne more odstraniti (prelepiti) predmetov, ki so bili uporabljeni v času referendumске kampanje, o tem obvesti bodisi VK MOL, bodisi upravnika zgradbe, lahko pa tudi pristojni upravni organ.

5. IZOBRAŽEVANJE VOLILNIH ODBOROV

- 5.1 VK MOL je dolžna zagotoviti izobraževanje članov volilnih odborov, in sicer najmanj za predsednika in namestnika predsednika, ki sta se dolžna tega izobraževanja tudi udeležiti.
- 5.2 VK MOL mora pri izvedbi usposabljanja in na dan glasovanja predsednika volilnega odbora posebej opozoriti, da mora po oddaji volilnega gradiva VK MOL preveriti izide glasovanj na svojem volišču, in sicer mora preveriti, če so objavljeni izidi glasovanj na posebni spletni strani VK MOL skladni z ugotovljenimi izidi glasovanj z zapisnikom o delu volilnega odbora.
- 5.3 Člani volilnih odborov morajo biti pozorni na volivce z oviranostmi, ki lahko s seboj na volišče pripeljejo osebo (pomočnika) po svoji izbiri, ki jim pomaga pri glasovanju.
- 5.4 Člani volilnega odbora se morajo poučiti o možnosti in načinu uporabe pripomočka za glasovanje slepih in slabovidnih oseb (šablona za slepe).
- 5.5 Člani volilnih odborov morajo uporabljati šablone za zakritje osebnih podatkov drugih volivcev pri podpisu v volilni imenik.
- 5.6 Člani volilnih odborov ne smejo preverjati v volilnih imenikih, kdo je prišel na volišče in kdo ne, in o tem obveščati nepooblaščenih oseb.

6. STANDARDI ZA UREDITEV VOLIŠČA

- 6.1 Za **volišče** se šteje objekt, v katerem se glasuje, dvorišče tega objekta in določen prostor okrog objekta. Za določen prostor okrog objekta se šteje območje v obsegu najmanj 50 m okrog objekta, v katerem je volišče. VK MOL lahko glede na značilnosti lege objekta in možnosti dostopov do tega objekta določi drugačen obseg območja volišča.
- a) Prostor, v katerem je volišče, mora biti dovolj velik, da omogoča hitro in tekoče glasovanje (ustrezno število volilnih skrinjic) ter nemoteno delo volilnemu odboru in zaupnikom.
 - b) Prostor mora biti ustrezno osvetljen, tako da lahko volivec brez težav prebere besedilo na glasovnici. Še posebej mora biti dovolj osvetljeno mesto, kjer volivec glasuje.
 - c) V prostoru, kjer se glasuje, ne sme biti ogledal ali drugih predmetov, ki omogočajo zrcaljenje.
 - d) Na volišču ne sme biti fotografij, plakatov ali drugih oblik (simbolov) propagandnih gradiv strank (npr. zastav, praporov) in ne propagandnih gradiv v zvezi z referendumom. Enako velja tudi za prostor pred prostorom, kjer se glasuje (vhod, hodnik ipd.), ter za pročelje zgradbe, v kateri je volišče, in tudi za tej zgradbi pripadajoči prostor. Če je vhod v zgradbo, kjer je volišče, neposredno s pločnika, se šteje za prostor pred voliščem celoten pločnik v dolžini zgradbe, v kateri je volišče.
 - e) Na volišču morajo biti na vidnem mestu nameščeni razglasi s sklepom o razpisu naknadnega referenduma in besedilom odloka, o katerem se odloča na glasovanju. Razglasi so lahko tudi v predprostoru, pred zgradbo, kjer je volišče, oziroma na dvorišču.
 - f) Volišče mora imeti tako urejene prostore za glasovanje, da volivca nihče ne more opazovati pri izpolnjevanju glasovnice, vključno s člani volilnega odbora. Prostori za glasovanje so lahko kabine (z zavesami), ograjeni pulti, pregrade, postavljene na mizo, drugačne oblike pregrad itd. Če so priročne pregrade postavljene na mizi, mora biti višina pregrade najmanj 60 cm. Med volilnim odborom in volivcem, ki izpolnjuje glasovnico, mora biti ustrezna razdalja. Pri glasovanju za mizo, ki je opremljena s pregradami, lahko volivec glasuje sede.
 - g) Volišče mora biti opremljeno s kemičnimi svinčniki ali drugimi pisali, ki jih ni mogoče zbrisati. Pisala morajo imeti enako barvo črnila oziroma polnila.
 - h) Pulti, mize, kabine oziroma površine, kjer volivec izpolnjuje glasovnico, ne smejo biti prekrte z materiali, ki bi razkrivali izbiro volivca na glasovnici.
 - i) Volilna skrinjica mora biti prosojna in po obliki takšna, da volivec brez težav spusti vanjo prepognjeno ali zloženo glasovnico. Ko je volilna skrinjica polna, je treba postaviti novo,

vnaprej pripravljeno in pravilno zaprto volilno skrinjico. Polna volilna skrinjica ostane v prostoru, kjer je bila (pred volivci), dokler ni glasovanje končano. Odprtina na volilni skrinjici se zapečati z nalepko. Na volilni skrinjici je lahko grb Mestne občine Ljubljana.

- j) Na volišču morata biti zastavi Mestne občine Ljubljana in Republike Slovenije, ki sta lahko na zgradbi, v kateri se glasuje, ob vhodu na volišče ali v samem prostoru, v katerem se glasuje. Poleg zastav Mestne občine Ljubljana in Republike Slovenije je lahko tudi zastava Evropske unije.
- k) Volišče mora biti dostopno invalidom ves čas glasovanja.

7. NALOGE VOLILNEGA ODBORA NA DAN PRED GLASOVANJEM

7.1 Volilni odbor se dan pred glasovanjem ob uri, ki jo določi predsednik volilnega odbora, sestane v prostoru, kjer bo v nedeljo glasovanje. Prostor za glasovanje ustrezno uredi, tako da:

- pregleda volišče in pripravi mizo za volilni odbor,
- pregleda volilne skrinjice, da so prazne in nepoškodovane,
- na vidno mesto namesti razglas o sklepu o razpisu naknadnega referenduma in besedilo odloka, o katerem se odloča na glasovanju,
- pripravi prostore za izpolnjevanje glasovnic, ki morajo biti ustrezno oddaljeni od volilnega odbora in urejeni tako, da je vsakomur zagotovljena tajnost glasovanja (na način, da nihče ne more opazovati volivca pri izpolnjevanju glasovnice).

7.2 Ob zaključku dela volilni odbor sestavi zapisnik o delu volilnega odbora in o izidu glasovanja (v nadaljevanju: zapisni), ki ga dobi hkrati z drugim volilnim gradivom.

7.3 Pred odhodom članov volilnega odbora z volišča je treba volišče ustrezno zavarovati (zapreti okna, zakleniti vrata ipd.).

7.4 Prezem volilnega gradiva

7.4.1 Volilni odbor od VK MOL prevzame volilno gradivo. V volilno gradivo sodi zlasti (66. člen ZVDZ):

- ena ali več volilnih skrinjic,
- zadostno število glasovnic,
- potrjen splošni volilni imenik za naknadni referendum, v katerem so vpisani volilni upravičenci, ki imajo pravico glasovati na tem volišču,
- odločbo o imenovanju volilnega odbora,
- šablone za slepe in slabovidne,
- šablone za prekrivanje osebnih podatkov,
- razglasi, ki se objavijo na volišču,
- obrazci zapisnikov, pomožni obrazci, ovojnice ipd.,
- tehnični material, ki ga volilni odbor potrebuje pri svojem delu (pisala, lepilni trak, papir, kartonske pregrade itd.).

7.4.2 Volilni odbor mora ob prevzemu preveriti število glasovnic.

8. NALOGE IN DELO VOLILNEGA ODBORA NA DAN GLASOVANJA

8.1 Pred začetkom glasovanja

8.1.1 Volilni odbor se sestane najpozneje pol ure pred začetkom glasovanja v prostoru, ki je določen za glasovanje, in se prepriča, ali je na volišču vse ustrezno pripravljeno. Na volišču je treba poleg razglasa razobesiti tudi odločbo o imenovanju volilnega odbora za to volišče, ki ga je v ta namen volilni odbor prejel od VK MOL. Volilni odbor mora ponovno pregledati, ali je volilna skrinjica prazna in nepoškodovana. Nato volilno skrinjico zapre s posebnimi varnostnimi nalepkami ali s posebnim lepilnim trakom. Volilni odbor v zapisniku navede, v kakšnem stanju je našel prostor volišča in volilno gradivo.

8.1.2 Volilni odbor ponovno prešteje glasovnice in jih primerja s številom glasovnic, ki jih je prejel od VK MOL.

- 8.1.3 Po določbi 66. člena ZVDZ lahko volilni odbor prevzame volilno gradivo najpozneje pol ure pred začetkom glasovanja, če ga ni prevzel že prej.
- 8.1.4 V primeru slabega vremena volilni odbor ob vходу postavi/nalepi opozorilo »Pozor, mokra tla.« ipd.
- 8.1.5 Predsednik volilnega odbora nato razglasi, da se glasovanje začne.

8.2 Čas glasovanja

- 8.2.1 Glasovanje se praviloma začne ob 7. uri in traja do 19. ure.
- 8.2.2 Volilni odbor lahko v dogovoru z VK MOL določi, da traja glasovanje najmanj 12 ur tudi v drugem času, če je to potrebno, da se omogoči glasovanje volivcem, ki sicer ne bi mogli glasovati (npr. zaradi izrednih okoliščin kot so naravne nesreče ipd.). Glasovanje se kljub temu ne more začeti pred 4. uro zjutraj in ne končati po 23. uri.
- 8.2.3 O tem, da se bo glasovanje na volišču končalo po 19. uri (ali začelo pred 7. uro zjutraj), mora VK MOL obvestiti predstavnike predlagatelja referendum ali njihove zaupnike takoj, ko je sprejeta takšna odločitev.

8.3 Vzdrževanje reda na volišču

- 8.3.1 Predsednik volilnega odbora v sodelovanju z drugimi člani volilnega odbora skrbi za vzdrževanje reda in miru med glasovanjem in preprečuje agitacijo na volišču.
- 8.3.2 Če je treba, predsednik volilnega odbora zahteva pomoč policije. Dokler so policisti na volišču, so pod vodstvom predsednika volilnega odbora in je glasovanje prekinjeno. Razen policistov, ki jih je predsednik volilnega odbora poklical za vzdrževanje reda in miru, ne sme nihče priti na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem (prvi in tretji odstavek 78. člena ZVDZ).
- 8.3.3 Predsednik volilnega odbora lahko od vsakogar, ki moti red in mir ali agitira na volišču, zahteva, da z dejanji preneha, kar se vpiše v zapisnik. Če oseba s kršitvami ne preneha, o tem obvesti policijo in VK MOL.
- 8.3.4 O odstranitvi zaupnika mora odločiti volilni odbor.

8.4 Zvočno/avdio in slikovno/video snemanje

- 8.4.1 V času glasovanja na volišču ni dovoljeno zvočno oziroma slikovno snemanje drugega ali narediti slikovnega posnetka osebe brez njenega soglasja (v nadaljevanju: slikovno snemanje), razen predstavnikom medijev za potrebe obveščanja javnosti o poteku glasovanja.
- 8.4.2 Ob prihodu na volišče mora predstavnik medija o slikovnem snemanju obvestiti predsednika volilnega odbora. Slikovno snemanje lahko traja krajši čas, pri tem pa se ne sme slikovno snemati volivcev na način, da bi se posegalo v tajnost glasovanja. S slikovnim snemanjem se ne sme motiti dela volilnega odbora. Po končanem slikovnem snemanju morajo mediji volišče zapustiti.

8.5 Navzočnost članov volilnega odbora med glasovanjem

- 8.5.1 Ker volilni odbor dela in odloča le v polni sestavi, morajo biti ves čas glasovanja navzoči predsednik ter dva člana volilnega odbora oziroma njihovi namestniki. Če je torej član volilnega odbora za nekaj časa odsoten, ga mora v tem času zamenjati njegov namestnik ali katerikoli drug namestnik (77. člen ZVDZ).
- 8.5.2 Predsednika lahko nadomešča samo njegov namestnik (27. člen ZVDZ).

9. POTEK GLASOVANJA

9.1 Glasuje se samo osebno

- 9.1.1 Volivci glasujejo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju, torej tudi ni dovoljeno glasovanje za družinske člane. Tako dejanje bi bilo namreč zloraba volilne pravice, ki je na podlagi 152. člena Kazenskega zakonika kaznivo dejanje.
- 9.1.2 Na volišče, kjer se glasuje, vstopajo volivci posamično. Na volišču ne sme biti hkrati več volivcev, kot je glasovalnih mest (pregrajenih prostorov).

9.2 Glasovanje volivcev z oviranostmi

- 9.2.1 Vsak volivec z dolgotrajno telesno, duševno, intelektualno ali senzorično okvaro, s telesno hibo (ker je na primer slep, brez roke ipd.) ali ker je nepismen, lahko s seboj na volišče pripelje osebo po svoji izbiri, ki mu pomaga pri glasovanju (**pomočnik**). Pomočnik mora biti polnoleten ter je dolžan spoštovati svobodno voljo volivca in zagotavljati tajnost glasovanja. Pomočnik lahko namesto volivca, vendar po njegovem navodilu, izpolni glasovnico in jo odda v glasovalno skrinjico. O tem odloči volilni odbor in vpiše to v zapisnik.
- 9.2.2 Volivcu, ki izrazi željo, da bi za glasovanje uporabil **šablono za slepe**, se mu le-ta izroči in obenem tudi pojasni, kako se uporablja.
- 9.2.3 Če glasuje **volivec, ki je na invalidskem vozičku**, in zaradi višine mize, na kateri je volilna skrinjica, ne doseže odprtine na volilni skrinjici, mora volilni odbor volilno skrinjico premakniti na tako višino, da volivec odprtino na volilni skrinjici doseže in glasovnico odda.

9.3 Ugotovitev istovetnosti volivca in podpis v volilni imenik

- 9.3.1 Glasuje se na podlagi vpisa v volilni imenik.
- 9.3.2 Ko stopi volivec v prostor, kjer se glasuje, gre k mizi volilnega odbora. Predsednik volilnega odbora **ugotovi istovetnost osebe**, ki hoče glasovati. Istovetnost se lahko ugotovi na podlagi dokumenta, ki izkazuje osebne podatke volivca (osebna izkaznica, potni list, vozniško dovoljenje ipd.) ali na drug način. Drug način ugotavljanja istovetnosti je zlasti v tem, da bodisi predsednik bodisi kakšen član volilnega odbora osebno pozna volivca. V takem primeru ugotavljanja istovetnosti se v volilnem imeniku v rubriki »opombe« pri imenu in priimku volivca naredi oznaka »osebno znan«.
- 9.3.3 Če je volivec vpisan v volilni imenik, predsednik ali član volilnega odbora **obkroži njegovo zaporedno številko v volilnem imeniku** kot znak, da je glasoval (71. člen ZVDZ).
- 9.3.4 Pred podpisom volivca v volilni imenik je treba **volilni imenik obrniti proti volivcu**, da se ta lahko nemoteno podpiše, in prekriti osebne podatke drugih volivcev (s šablono), in sicer tako, da volivec pri podpisu vidi samo lastne osebne podatke.
- 9.3.5 **Volivec se podpiše** v za to namenjen prostor v volilnem imeniku. Predsednik ali član volilnega odbora preveri, ali se je volivec podpisal na pravo mesto, in šele nato volivcu izroči glasovnico.
- 9.3.6 Volivcu se glasovnica izroči tudi, če se ne more ali noče podpisati. V takem primeru se v volilnem imeniku v rubriki »opombe« pri imenu in priimku volivca naredi oznaka »NMP«.

9.4 Spremljanje statističnih podatkov volivcev

- 9.4.1 Volilni odbor mora pri glasovanju spremljati statistične podatke volivcev **po spolu in starosti**, in sicer tako da:

- a) član volilnega odbora **na pripomočku za statistiko** v ustreznem prostoru zabeleži spol in starostno skupino volivca (črtice, kljukice ipd.), ki mu jo sporoči predsednik volilnega odbora, ko ugotovi istovetnost volivca ali
- b) statistične podatke ugotovi **po končanem glasovanju** na podlagi volilnega imenika in jih ustrezno zapiše v zapisnik o delu volilnega odbora.

Opomba: V volilnem imeniku je pri vsakem volivcu opredeljena starostna skupina z oznakami od 1 do 4, pri čemer imajo oznake naslednji pomen:

- 1. starostna skupina - od 18 do vključno 30 let,
- 2. starostna skupina - od 31 do vključno 45 let,
- 3. starostna skupina - od 46 do vključno 60 let,
- 4. starostna skupina - od 61 let in več.

9.4.2 Volilni odbor mora pri glasovanju spremljati statistične podatke glede **tujcev**, in sicer tako, da član volilnega odbora **na pripomočku za statistiko** v ustreznem prostoru zabeleži

- a) število volivcev - državljanov članic EU
- b) število volivcev - državljanov drugih držav

9.5 Oseba, ki ni vpisana v volilni imenik

9.5.1 Če pride na volišče oseba, ki ni vpisana v volilnem imeniku za to volišče, pa iz osebnega dokumenta izhaja, da stalno prebiva na območju volišča, jo predsednik ali član volilnega odbora napoti k pristojnemu upravnemu organu, ki vodi register prebivalstva oziroma je sestavil volilni imenik (na upravno enoto). Če upravni organ ugotovi, da stalna evidenca volilne pravice izkazuje, da ima oseba na tem volišču volilno pravico in da je bila pri sestavljanju volilnega imenika pomotoma izpuščena, izda **potrdilo**.

S takšnim potrdilom lahko volivec glasuje, potrdilo pa mora izročiti predsedniku ali članu volilnega odbora. Samo v tem primeru lahko volivec glasuje na volišču tudi, če ni vpisan v volilnem imeniku. Njegovo glasovanje se vpiše na ustreznem mestu zapisnika o delu volilnega odbora, potrdilo pa priloži zapisniku (peti odstavek 71. člena ZVDZ).

9.5.2 Volivci, ki so **spremenili stalno prebivališče** po zaključku volilnih imenikov (15 dni pred dnem glasovanja), glasujejo na volišču, na katerem so na ta dan imeli stalno prebivališče (prejšnje volišče). Volilni odbor takega volivca napoti na prejšnje volišče, kjer bo lahko glasoval.

9.5.3 Volilni odbor **ne sme odreči glasovanja nikomur, ki je vpisan v volilni imenik** za to volišče, in tudi ne osebam, ki so se izkazale s potrdili. Če ima član volilnega odbora glede posameznih volivcev, ki hočejo glasovati, kakšno pripombo, se ta vpiše v zapisnik.

9.5.4 Volilni odbor **ne sme dovoliti glasovanja nikomur, ki ni vpisan v volilni imenik**, razen v primeru, ko je bil volivec pomotoma izpuščen pri sestavljanju volilnega imenika in mu je zato uradni organ izdal ustrezno potrdilo.

9.6 Zaradi preprečevanja večkratnega glasovanja volilni odbor ne dovoli glasovati:

- a. osebi, katere ime je v volilnem imeniku že obkroženo in pri njenem imenu že obstaja podpis volivca, ali
- b. osebi, pri kateri je v rubriki »opombe« oznaka o drugem načinu glasovanja, ali
- c. osebi, ki ni vpisana v volilni imenik, niti se ni izkazala s potrdilom upravne enote o pravici glasovanja.

V teh primerih se ime in priimek osebe, naslov stalnega prebivališča in njena morebitna izjava vpišejo v zapisnik.

9.7 Glasovanje na domu

9.7.1 Če je VK MOL obvestila volilni odbor, da so na območju volišča volivci, ki se ne morejo osebno zglasiti na volišču zaradi bolezni, in je bilo VK MOL sporočeno, da želijo glasovati na domu,

mora predsednik volilnega odbora določiti najmanj dva člana odbora, ki se napotita k tej osebi in ji odneseta glasovnico na dom. Skupaj z glasovnico ji izročita tudi ovojnico. Ko volivec opravi glasovanje, glasovnico vloži v ovojnico, ki jo zalepi in izroči članu volilnega odbora.

9.7.2 Člana volilnega odbora zabeležita, kdaj sta bila pri volivcu, kdo je bil še navzoč poleg volivca in morebitne druge okoliščine. Volivca opozorita na to, da se glasuje osebno. Če volivec glasuje s pomočjo tretje osebe (pomočnika), se to zabeleži. Pomočnik ne sme biti član volilnega odbora. Volivec se podpiše v seznam volivcev, ki so vložili zahtevo za glasovanje na domu in ga je volilni odbor prejel od VK MOL.

9.7.3 Ko se člani volilnega odbora vrnejo na volišče, se v volilnem imeniku obkroži oseba, ki je glasovala na ta način, člani volilnega odbora nato odprejo ovojnico in glasovnico spustijo v volilno skrinjico med druge glasovnice (83. člen ZVDZ). V volilnem imeniku se v rubriki »opombe« pri imenu in priimku volivca, ki je glasoval na domu, naredi oznaka »na domu«.

9.7.4 Člani volilnega odbora smejo iti na dom k volivcu samo po obvestilu VK MOL, če je družinski član ali druga oseba prenesla prošnjo volivca, ki ne more glasovati, da bi glasoval na naveden način, in sicer najpozneje 3 dni pred dnem glasovanja.

9.8 Pojasnilo volivcu o tehničnih vidikih glasovanja

Člani volilnega odbora morajo volivcu na njegovo zahtevo pojasniti, kako se glasuje. Pri tem se ne sme na nikakršen način vplivati na odločitev volivca pri glasovanju. Zato člani volilnega odbora volivcu pojasnijo način glasovanja, kot je podan na glasovnici, in sicer da volivec glasuje tako, da obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

10. NEUPORABNA ALI POŠKODOVANA GLASOVNICA

10.1 Glasovnico, ki ni uporabna (nepotiskana, slabo vidni tisk ipd.), volilni odbor zamenja z drugo. Enako ravna tudi, če volivec nenamerno poškoduje glasovnico, ki je še ni izpolnil. To vpiše v zapisnik, poškodovana glasovnica se priloži k zapisniku ter po končanem glasovanju k neuporabljenim glasovnicam.

10.2 Če volivec izjavi, da »se je pri glasovanju zmotil«, in želi novo glasovnico, mu je volilni odbor ne sme izročiti. Volivca naj v tem primeru pouči, kako naj jasno odpravi svojo prvotno zmotno odločitev (prekriža krogec okoli odgovora, ki ne izraža njegove volje, in obkroži odgovor, za katerega glasuje). Popravek se lahko upošteva samo v primeru, če je glasovanje opravljeno z obkrožitvijo odgovora.

11. PREKINITEV GLASOVANJA

11.1 Glasovanje poteka nepretrgoma ves dan, torej praviloma od 7. do 19. ure.

11.2 Glasovanje se sme prekiniti samo, če bi na volišču prišlo do kršitve javnega reda in miru ali do kakšnih drugih izrednih okoliščin, zaradi česar bi bila onemogočena izvedba glasovanja. V takem primeru volilni odbor prekine glasovanje za toliko časa, dokler se ponovno ne vzpostavi red. Zakaj je bilo glasovanje prekinjeno in za koliko časa, se vpiše v zapisnik.

11.3 Če je bilo glasovanje prekinjeno za več kot eno uro, se glasovanje lahko ustrezno podaljša za določen čas po 19. uri, vendar ne dlje, kot do 23. ure. O tem volilni odbor takoj obvesti VK MOL.

12. VMESNA UGOTOVITEV UDELEŽBE

12.1 Volilni odbor ob 11. in 16. uri ugotovi udeležbo na volišču, in sicer tako, da sporoči skupno število volivcev, vpisanih v volilni imenik za konkretno volišče, in število volivcev, ki so do 11. oziroma do 16. ure glasovali na tem volišču.

12.2 Podatek o udeležbi **takoj sporoči VK MOL** na način, ki ga je ta določila. Volilni odbor pri ugotovitvi udeležbe (število volivcev, ki so glasovali) ne upošteva volivcev, ki so glasovali predčasno ali na druge načine, temveč samo volivce, ki so na dan glasovanja dejansko prišli na volišče.

13. ZAPISNIK O POTEKU GLASOVANJA

13.1 Volilni odbor vodi zapisnik o poteku glasovanja.

13.2 V zapisnik se sproti vpišejo vsi dogodki, ki so pomembni za glasovanje, zlasti pa tisti, ki so omenjeni v tem navodilu (osebe, ki volijo s potrdili, neredi, prekinitve glasovanja, prisotni zaupniki, obiski novinarjev, tujih delegacij ipd.). Vsak član volilnega odbora lahko zahteva, da se vpišejo v zapisnik posamezne okoliščine, njegovo mnenje in pripombe k zapisniku.

13.3 Zapisnik o poteku glasovanja se piše v dveh izvodih.

14. KONEC GLASOVANJA

14.1 Ob 19. uri (oziroma ko preteče kasneje določen čas za potek glasovanja) volilni odbor zapre volišče.

14.2 Volivci, ki so takrat na volišču ali pred njim, smejo še glasovati.

15. NAVZOČNOST DRUGIH OSEB PRI DELU VOLILNEGA ODBORA

15.1 Po zaprtju volišč so pri ugotavljanju izida glasovanja na volišču (tj. pri štetju glasov) lahko prisotni predstavniki medijev. Predstavniki medija mora pred zaprtjem volišča o svoji navzočnosti pri ugotavljanju izida glasovanja obvestiti predsednika volilnega odbora. Predstavniki medijev ne smejo motiti dela volilnega odbora. Intervjuvanje članov volilnega odbora ter zvočno in slikovno snemanje ugotavljanja izida glasovanja ni dovoljeno. Za potrebe obveščanja javnosti o zaključku glasovanja lahko predstavniki medijev opravijo krajše slikovno snemanje (slikovni vklop).

15.2 Pri štetju smejo neposredno sodelovati samo člani volilnega odbora. Navzoči so lahko zaupniki, predstavniki tujih delegacij in predstavniki medijev.

16. DELO VOLILNEGA ODBORA PO 19. URI

Ob 19. uri se zbere celoten volilni odbor (vsi člani in njihovi namestniki) ter začne ugotavljati izid glasovanja. V zapisniku o delu volilnega odbora se ugotovi navzočnost. Pri ugotavljanju izida glasovanja sodeluje celotni volilni odbor (vsi navzoči člani in njihovi namestniki).

16.1 Ugotovitev udeležbe pri glasovanju na volišču

16.1.1 Udeležba pri glasovanju na volišču se ugotovi na naslednji način:

- a) volilni odbor vpiše število volivcev, vpisanih v volilni imenik,
- b) nato vpiše število volivcev, ki so glasovali s potrdilom upravne enote, ter sešteje število volivcev; to število predstavlja število volilnih upravičencev za območje volišča,
- c) volilni odbor nato vpiše:
 - število volivcev, ki so glasovali po splošnem volilnem imeniku,
 - število volivcev, ki so glasovali s potrdilom upravne enote.

Opomba: Seštevek teh dveh podatkov je število volivcev, ki so glasovali (udeležba).

16.1.2 Pri številu volivcev, ki so glasovali na volišču, upošteva volilni odbor tiste osebe, ki so dejansko glasovale na volišču oz. jih je volilni odbor obiskal na domu, in ne prišteva tistih oseb, ki so glasovale predčasno ali na druge načine.

16.1.3 Če je glasovalo deset (10) ali manj volivcev, volilni odbor ne sme ugotavljati izida glasovanja na volišču, temveč glasovnice preda VK MOL, ki ugotovi izid glasovanja na tem volišču.

16.2 Neuporabljene glasovnice

16.2.1 Volilni odbor najprej prešteje neuporabljene glasovnice in jim doda glasovnice, ki niso bile uporabljene zaradi napak (nepotiskane ali s slabo vidnim tiskom, nenamerno poškodovane glasovnice ipd.).

16.2.2 Število neuporabljenih glasovnic se mora vpisati v zapisnik.

16.3 Spremljanje statističnih podatkov volivcev po spolu in starosti

16.3.1 Volilni odbor mora ob ugotavljanju udeležbe ugotoviti tudi statistične podatke volivcev po spolu in starosti.

Opomba: Seštevek volivcev moškega in ženskega spola mora biti enak številu volivcev, ki so glasovali. Seštevek volivcev po starostnih skupinah mora biti enak številu volivcev, ki so glasovali.

16.3.2 Statistične podatke mora vnesti v zapisnik.

16.4 Neposredno pred štetjem – dogovor o delu

16.4.1 Pred izpraznitvijo volilne skrinjice je treba ugotoviti udeležbo na volišču in število neuporabljenih glasovnic.

16.4.2 Preden volilni odbor začne šteti glasovnice, predsednik glasno prebere naslednje točke navodila in določi naloge, ki jih bodo opravili posamezni člani odbora. Pri štetju sodeluje celotni volilni odbor – prisotni člani in namestniki.

16.4.3 Volilni odbor je odgovoren za točnost ugotovljenega izida.

16.5 Odprtje volilnih skrinjic

16.5.1 Volilni odbor odpre volilno skrinjico oziroma vse volilne skrinjice, če je na volišču več skrinjic.

16.5.2 Volilni odbor prešteje oddane glasovnice in njihovo število primerja s številom volivcev, ki so glasovali.

16.6 Uporaba drugačnega pisala

Oznaka na glasovnici, ki jo naredi pri preštevanju predsednik ali član volilnega odbora, mora biti narejena s pisalom drugačne barve, kot je barva pisala, ki ga je volivec uporabil pri glasovanju (volilni odbor naj pri ugotavljanju izida glasovanja ne uporablja pisal, ki so jih uporabljali volivci pri glasovanju).

16.7 Veljavnost glasovnice

16.7.1 Splošno načelo pri ugotavljanju izida glasovanja po glasovnicah je, da ima prednost oznaka, ki je narejena tako, kot je določeno z navodilom na glasovnici.

16.7.2 Če je volivec glasoval drugače, kot je napisano v navodilu na glasovnici, je glasovnica veljavna, če je to narejeno tako, da je volja volivca jasno razvidna (drugi odstavek 76. člena ZVDZ).

16.8 Način ugotavljanja izida glasovanja (štetje)

Za ugotavljanje izida glasovanja lahko volilni odbor sklene, da bo uporabil enega od dveh načinov štetja:

- a) predsednik volilnega odbora jemlje s kupa glasovnic glasovnico za glasovnico in prebere odločitev volivca, naredi oznako na glasovnici (npr.: p-prešteta, n-neveljavna ipd.), dva člana volilnega odbora na pripomočku za štetje beležita glasove za posamezen odgovor oziroma koliko glasovnic je bilo neveljavnih. Na koncu volilni odbor ugotovi, koliko glasovnic je bilo

neveljavnih, koliko glasov je dobil odgovor »ZA« in koliko glasov je dobil odgovor »PROTI«.

- b) volilni odbor se odloči, da bo vse glasovnice najprej razvrstil glede na glasove »ZA«, glasove »PROTI« in neveljavne glasovnice. O vsaki neveljavni glasovnici ali glasovnici, kjer je volivec naredil oznake, ki niso skladne z navodilom na glasovnici, naj volilni odbor posebej odloči kot celota, ali je glasovnica veljavna in kako se upošteva (po navodilih VK MOL) oziroma ali je neveljavna. Ko so glasovnice razporejene (npr. na dogovorjene kupčke), volilni odbor prešteje glasove.

16.9 Veljavnost – neveljavnost glasovnice

16.9.1 Splošno načelo pri ugotavljanju izida glasovanja po glasovnicah je, da ima prednost oznaka, ki je narejena tako, kot je določeno z navodilom na glasovnici.

16.9.2 Če je volivec glasoval drugače, kot je napisano v navodilu na glasovnici, je glasovnica veljavna, če je to narejeno tako, da je volja volivca jasno razvidna (drugi odstavek 76. člena ZVDZ).

Glasovnica je veljavna npr. tudi :

- če je volivec en odgovor obkrožil, drugega pa drugače označil, in sicer se upošteva tisti odgovor, ki je obkrožen,
- če je volivec označil (ne pa obkrožil) samo en odgovor, se to šteje kot glas za odgovor, ki je označen.

16.9.3 Različni pripisi na glasovnici ne vplivajo na njeno veljavnost.

16.9.4 Glasovnica je neveljavna npr.:

- če je oddana prazna,
- če je volivec obkrožil ali drugače na enak način označil oba odgovora,
- če je volivec na različen način označil oba odgovora, vendar noben odgovor ni obkrožen,
- v drugih primerih, kjer volja volivca ni jasno izražena.

16.9.5 Volilni odbor mora po končanem štetju v ovojnico vložiti neveljavne glasovnice, v drugo ovojnico pa veljavne glasovnice. Ovojnice označi (veljavne/neveljavne) in zalepi.

16.10 Vpis izida glasovanja v zapisnik

16.10.1 Izid glasovanja se vpiše v zapisnik.

16.10.2 Volilni odbor kontrolira izid tako, da sešteje število neveljavnih glasovnic in skupno število glasov ZA in PROTI (neveljavne + veljavne = oddane glasovnice).

16.11 Podpisovanje zapisnika

Zapisnik podpišejo vsi člani volilnega odbora.

16.12 Razglasitev izida glasovanja na volišču

16.12.1 Predsednik volilnega odbora po končanem delu vstane in glasno prebere del zapisnika, ki se nanaša na ugotovljeni izid glasovanja, in s tem opravi uradno dejanje razglasitve izida glasovanja na volišču.

16.12.2 Volilni odbor na vrata volišča pritrdi izpolnjen obrazec »Obvestilo volilnega odbora o izidu glasovanja na volišču«.

16.12.3 Po končanem ugotavljanju izida glasovanja volilni odbor pripravi volilno gradivo za predajo VK MOL in ji ga čimprej dostavi.

16.12.4 Predsednik volilnega odbora obdrži en izvod zapisnika o delu volilnega odbora.

16.12.5 Člani volilnega odbora in zaupniki lahko po podpisu zapisnika izid glasovanja fotografirajo ali prepišejo. Člani volilnih odborov ne morejo opravljati vloge sporočevalcev izidov, dokler ni podpisan zapisnik in izid sporočen VK MOL.

17. DOSTAVA GRADIVA VK MOL

17.1 Volilni odbor dostavi VK MOL volilno gradivo z glasovnicami, volilnim imenikom, s potrdili volivcev in enim izvodom zapisnika, na način, kot ga je določila VK MOL.

17.2 VK MOL se izroči en izvirnik zapisnika, drugega pa obdrži predsednik volilnega odbora.

17.3 Predsednik volilnega odbora mora po oddaji volilnega gradiva VK MOL preveriti izide glasovanj na svojem volišču, in sicer mora preveriti, če so objavljeni izidi glasovanj na posebni spletni strani MOL skladni z ugotovljenimi izidi glasovanj v zapisniku.

Breda Razdevšek
Predsednica